

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	in upravnistvu prejemani:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izloži vsek dan svojo izjavo o dohodku in preloži.

Inserati veljajo: petstopenjski peti vsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnice, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	pol leta 15—
četrt leta 6-50	četrt leta 7-50
na mesec 2-30	na mesec 3—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Svetovna vojna.

Katastrofalni poraz dveh črnogorskih brigad pri Foči. — Le ena ruska kolona se še drži na Ogrskem. — Marmaroš-Sziget provizorično opuščen. — Poraz severne ruske armade pri Augustovu. — Čestitke armade k cesarjevemu godu. — Nevtralnost Romunije zasigurana.

ČRNOGORSKI PORAZ PRI FOČI.

Dunaj, 4. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se razglša dne 4. oktobra: Srbske in črnogorske čete, ki so vdrle v vzhodno Bosno, so nas prisilile, da smo detaširali mobilne sile v to ozemlje, ki leži oddaljeno od glavnih odločilnih točk.

Prva, tamkaj uvedena akcija, se je že uspešno zaključila. Dve črnogorski brigadi, spuščno, pod poveljstvom generala Vukovića in zetsko pod poveljstvom generala Rajevića, smo po šestih, dvadsegrednih bojih popolnoma porazili in ju vrgli na Fočo. Obe brigadi se umikata v pančnem begu preko deželne meje. Ves svoj tren, medtem tudi znatno, v Bosni vpljene zaloge, sta morali pustiti na bojišču. Pri tej priliki smo našli izmed naših predstraž več padlih, med temi nekega praporščaka, ki so bili na zverski način pobit. — Pri akciji, uvedeni v severnem sektorju, je pol našega bataljona vjele en komplet srbski bataljon. — P o t i o r e k, f e l d c a j m o j s t e r.

BREZUSPEŠEN SRBSKI VPAD.

Iz Zagreba poročajo: Dne 29. septembra je vdrlo nekaj sto srbskih četašev pod Zemunom preko Save v naše pokrajine. Ko so dospeli tja manjši oddelki naše vojske, se se četaši zopet umaknili preko Save.

BOJI V KARPATIH.

Budimpešta, 4. oktobra. (Kor. u.) Ogrski brzojavni in korespondenčni urad poroča:

Edina sovražna kolona, ki se še nahaja v deželi, četa, ki je pri Körösmező vdrila preko meje, se je danes zapletla v boj z mejo stražnimi oddelki, ki so stali samo v neznanem številu Rusom nasproti. Ker prispevajo na tej skrajno ekscentrični črti ojačenja šele sedaj, so se morale naše mejo stražne čete umakniti do Hosszmező, kjer bodo s pomožnimi kolonijami, ki so že na potu, napravile, kolikor se da pričakovati, konec tudi tej epizodi. Vse umaknitve naših čet v Hosszmező, smo časno opustili Marmaros - Sziget. Županjska uprava uraduje v Hasztu in se vrne v Marmaros - Sziget, čim naše čete poženejo Ruse preko meje. V vseh drugih karpatskih prelazih prodirajo naše čete zmagovito.

BOJI PRI UZSOKU.

Neki sotrudnik »Neue Freie Presse« izve, da je bil boj pri Uzsoxu dne 30. septembra zvečer končan. Izgube Rusov so zelo velike. Rusi so vdrli v smeri od Siankija. Najbrže so imeli Rusi poldrugo brigado in 16 topov.

Turško časopisje o naših bojih v Galiciji.

Carigrad, 4. oktobra. (Kor. urad.) V turškem in francoskem jeziku izhajajoči vojaški list »Defence Natio-

nale«, prinaša sliko najvišjega armadnega poveljnika, nadvojvode Friderika. Spričo vojaškega položaja, konstatira list znova, da so imeli boji v Galiciji namen, oslabiti Ruse ter jim prizadeti ogromne izgube, ki jih bodo kmalu ovirali na ogromen način v nadaljnjih bojih z avstro - ogrskimi in nemškimi četami.

Avstrijski vjetniki v Rusiji.

Poljski listi poročajo, da so oni naši vojaki, ko so bili (večinoma kot ranjenci) od Rusov vjeti, internirani v Minsku in Smolensku, na progi med Varšavo in Moskvo.

Patriotične manifestacije v Zagrebu.

Zagreb, 2. oktobra. (Kor. urad.) Danes so se tu na Jelačićevem trgu vršile velike patriotične manifestacije. Neki tukajšnji list pripominja v poročilu o tej manifestaciji: Bila je to prisega zvestobe, da se hočemo do zadnje kaplje krvi boriti za dom in cesarja.

Imenovanja in odlikovanja v armadi.

Dunaj, 3. oktobra. (Kor. urad.) Armadni naredbeni list priobčuje imenovanje nadvojvode Maksimilijana za praporščaka I. ulanskega polka, nadalje izredno veliko število odlikovanj v priznanje hrabrega in uspešnega zadržanja za častnike in moštvo vseh vrst. Med drugimi je dobil general konjenice vitez Kummerpl. Falkenfeld v priznanje uspešnega vodstva neke armadne skupine Leopoldov red I. razreda z vojno dekoracijo. Tudi več zrakoplovcov je bilo za njihovo hrabrost pred sovražnikom odlikovano. Nadalje priobčuje naredbeni list, da je vladar podelil red železne krone II. razreda z vojno dekoracijo bivšemu načelniku vojaške pisarne pokojnega nadvojvode Frana Ferdinanda, polkovniku dr. Bardolfu in da je imenovan bivši predsednik poslanske zbornice grof Vetter von der Lilie za višjega štabnega zdravnika II. razreda v razmerju evidence.

Cesar za ukrajinske begunce.

Dunaj, 4. oktobra. (Kor. urad.) Listi poročajo, da je cesar na roke podpredsednika poslanske zbornice, Romanczuka, daroval za ukrajinske begunce 5000 K, ministrstvo zunanjih del pa tudi 5000 K.

Nadžkof Szeptycki.

Dunaj, 4. oktobra. (Kor. urad.) »Fremdenblatt« poroča, da poizveduje vlada, posredovanjem neke nevtralne sile, kje je nadškof grof Szeptycki, ki je bil najprej odpeljan v Nižni Novgorod in potem v Kijev, sedaj pa se ne ve, kje da je.

Rusi v Bukovini.

Berolinski listi poročajo, da so Rusi v Bukovini zasedli samo okraje z rutenskim prebivalstvom vstevši glavno mesto Černovce, ne pa tudi romunskih okrajev.

Prški »Čas« ima od očitvidca sledeče podatke: Vojno poveljstvo je iz strateških vzrokov proglasilo Černovce za odprto mesto in je prostovoljno odpoklicalo iz njega vojaštvo. Ko so to Rusi od svojih vohunov izvedeli, so poslali v Černovce najprej sprednje straže in potem infanterijo. Naše vojaštvo je 2. septembra odšlo in z njim mnogo prebivalcev. Mirno smo zapustili mesto. Koj na to so prišle ruske prednje straže. Vedle so se prav veselo in ko sem nekemu ruskemu vojaku stisnil 20 kron v roke, se mi je globoko priklonil in mi dal razumeti, da mi je pot prosta. Vodstvo v mestu so prevzeli bratje Gerovsky (znani izza veleizdajniškega procesa v Černovcih, ki so iz ječe ušli na Rusko), vse se godi po njih navodilih. Rusi so prišli in odpeljali na Rusko šest najbolj uglednih meščanov in to župana dr. Weisselbergerja, županovega namestnika dr. Popovicija, dvornega svetnika dr. Dusenkiwicza, urednika dr. Lazarusa in še nekega člana obč. sveta. Za mestnega župana so bratje Gerovsky naredili advokata dr. Bocancia, ki je bil njih zagovornik v veleizdajniškem procesu.

S temi informacijami soglašajo poročila dunajske »Ukrainisches Korrespondenzblatt«, ki še dostavljajo, da je ruski vojni zapovednik v Černovcih general Jevrejenov.

ČESTITKE ARMADE K CESARJEVEMU IMENDANU.

Dunaj, 4. oktobra. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana: Od višjega poveljnika, nadvojvode Friderika, Njegovemu Veličanstvu cesarju poslana najvdanejša čestitka se glasi:

»Za armade, ki so po najvišji milosti Vašega Veličanstva izročene mojemu vodstvu, je posebno srečno znamenje ter jih napolnjuje z navdušenjem in veseljem zaupanjem, da smejo naše glavne sile, nanovo ojačene in ramo ob rami s četami ozko zvezane nam nemške armade, priti z ofenzivo na dan Vašega najvišjega godu Veličanstva. S to ofenzivo, upamo z božjo pomočjo, doseči zmago. Vsa avstro - ogrska oborožena sila, ki stoji na bojnem polju, prosim z menoj: Vaše Veličanstvo, sprejmite milostno za ta slavnostni dan najvdanejšo čestitke vseh avstro - ogrskih vojakov ter ponovno zagotovilo, da smo vsi, zvesti svoji prisegi, z navdušenjem pripravljeni, izvršiti v predstojajočih bojih in vsikdar svojo vojaško dolžnost ter radostno žrtvovati našo kri in naše življenje za Vaše Veličanstvo, našega, vroče ljubljeneja najvišjega poveljnika in za čast ter srečno bodočnost naše lepe domovine. — Nadvojvoda Friderik, general infanterije.«

Cesarjev odgovor.

Cesar je odgovoril: »Tople čestitke, ki so mi jih, Vaša c. in kr. Visokost, v imenu Moje celokupne, na bojnem polju stoječe oborožene sile, k današnjemu dnevu izrekli, so gani le Moje srce tem globokješe, ker so izrečene v pomembnem trenutku, ko se pripravljate, da združeni z enim slavnim delom zmagovite nemške armade, odkorakate proti sovražniku. Hvaležna, požrtvovalna domovina gleda na svoje bojujoče sinove. Naj donese božji blagoslov našemu orožju uspeh, ki bo trdo plačilo zvestega izpolnjevanja dolžnosti, smrt zaničujočega veselja do boja in mnogokrat preizkušene jeklene vztrajno-

sti, ki premagajo vsak odpor. Vsega mogočnega naj spremlja moje dobre fante.

Franc Jožef.

POPOLEN PORAZ RUSOV PRI SUVALKIJU.

Königsberg, 4. oktobra. (Kor. u.) Namestnik generalnega poveljnika v Königsbergu, je izdal sledeče dopolnilo k že objavljenemu porazu Rusov: Rusi so bili v dvadsegrednih bojih pri Suvalkiju dne 1. in 2. oktobra popolnoma potlačeni in so izgubili 3000 vjetnikov in 18 topov, med temi eno težko baterijo, mnogo strojnih pušk, vozil in konj.

Dosedanje izgube Rusov.

»Neue Züricher Zeitung« poroča, da priobčujejo londonski verodostojni viri poročila o izgubah Rusov v vzhodni Pruski in v Galiciji. Londonski listi pišejo odkrito, da se je rusko armadno vodstvo motilo v moči avstro - ogrske vojske in je moralo plačati to zmoto na gališkem bojišču z življenjem 100.000 Rusov.

POLOŽAJ NA NEMŠKEM ZAPADNEM IN VZHODNEM BOJIŠČU.

Berolin, 5. oktobra. (Kor. urad.) Uradno. Veliki glavni stan dne 4. oktobra zvečer.

Na zapadnem bojišču uspešno napredujejo boji na desnem armadnem krilu in v Argonih. Operacije pred Antverpom in na vzhodnem bojišču se izvršujejo po načrtu in brez bojev.

Neizpremenjen položaj na francoskem bojišču. — Nemški uspehi pri Antverpnu. — Nemška zmaga pri Avgustovu.

Berolin, 4. oktobra. (Kor. urad.) Wolffov urad. Veliki glavni stan dne 3. oktobra, ob 10. zvečer.

Na francoskem bojišču ni danes nobenih bistvenih sprememb. — Pri napadu na Antverpen, so padli tudi fori Liere, Wölhem in König Hookt ter vse redute, ki leže med temi fori. Na pozicijah ob forih smo vplnili 30 topov. Proletom, ki smo ga izvršili v skrajnem utrbenem pasu, nam dopuščajo, da lahko pričujemo z napadom na notranjo utrbeno črto in na mesto samo. — Na vzhodu smo po dvadsegrednih bojih porazili tri sibirske kore in dele 22. ruskega armadnega zbora, ki so se nahajali na levem krilu preko Njemena prodirajoče ruske armade. Vjeli smo preko 2000 neranjenih Rusov ter vplnili lepo število topov in strojnih pušk.

Zavzetje zatvornega forta Camp des Romaines. — Drzni čin 26 nemških pionirjev.

Berolin, 3. oktobra. (Kor. urad.) »Wolffov urad« poroča: Zelo važna predpiga za zavzetje zatvornega forta Camps des Romaines in za prodiranje proti črti zatvornih fortov Verdun - Toul, je bilo razdejanje železnice med Verdunom in St. Michielom, po kateri so dobivali Francozi neprestano municijo iz Verduna. Ta drzni čin sta uspešno izvršila dva častnika s 24 pionirji, ki so se splazili skozi sovražne straže zahodno od reke Maas, preplavali široko reko, prekoračili dolgo in nevarno pot skozi močvirje in preko jarkov, polnih vode med francoskimi stražami in spečimi četami ter končno pogнали železniški nasip v zrak. Razdejali so tudi neko podzemeljsko telefonsko progo med Verdunom in St. Michielom. Vsi, ki so se vrnili, so dobili železniški križ.

To - le poročilo izvira od enega izmed obeh poročnikov, ki sta se udeležila razstrelitve železniške

proge med Verdunom in St. Michielom: Noč je bila popolnoma temna, huda ploha in tuleči veter sta zakrivala naše gibanje. Ko smo odšli, smo vedeli za pozicije sovražnikovih oddelkov tostran reke Maas, ne pa za njih pozicije onkraj reke. Samo po karti smo poznali lego teh železnice in onih osem mest, kjer smo hoteli železniški tir razstreliti. V primeri z nadaljnjim delom je bil prvi del naše poti lahek. Treba nam je bilo samo splaziti se skozi črto francoskih utrd in priti preko kanala tostran reke Maas, ki je bil zaseden od močnih francoskih čet. Posrečilo se nam je, odstraniti francosko stražo pri nekem mostu, ne da bi ostalih alarmirali; potem je šlo naprej skozi močvirno nižino ob reki Maas, polno jarkov. Do kosti smo bili mokri, vsi blatni in tako nas je zeblo, da smo šklepetali z zobmi, ko smo dospeli na breg reke. Tu je reka kakih 50 m široka. Odložil sem sabljo ter kot prvi poskušal preplavati reko, bilo pa je to tako težavno, da sem se vrnil. Zapovedal sem svojim ljudem, da si naj sezujejo čevlje in da odložijo, kar morejo. Razstrelivo smo si privežali na tilnik in netilne vrvice spravili pod čepice. Zelo težavno je bilo sedaj najti primeren kraj onstran reke, kjer bi stopili zopet na obrežje, ker je bilo obrežje močvirje. Končno se nam je posrečilo, med bifevjem doseči breg. Šli smo nato naprej, vedno do kolen in globeje v vodi in blatu. Končno smo dospeli na kraj, kjer smo hoteli tir najprej razstreliti. Položili smo razstrelivo v nasip in je zažgali. Nato smo se umaknili, vedno se boječi, da nas zasledijo prebivalci sosednje vasi Banoncourt. Neka konjeniška patrulja, ki je postala vsled eksplozije pozorna, nas je zapazila in streljala na nas. To pot nas je rešilo močvirje. Vrnili smo se na isti poti. Končno smo dosegli neko vas tostran kanala, kjer smo rekvirirali z revolverjem v roki vozove in konje. Prihodnji večer smo imeli vsi železniški križec. Žal, je ta ekspedicija stala drugega poročnika in nekega podčastnika življenje. Vtonila sta v reki Maas.

Vojna med Belgijo in Nemčijo.

Kristianija, 3. oktobra. (Kor. ur.) Vojaški sodelavec »Aftenpostena«, piše, da ima Nemčija ogromne priprave, da izvede obleganje Antverpna in drugih velikih trdnjav. Če bo enkrat zunanji pas utrd v posesti Nemcev, tedaj je neverjetno, da se bo zoperstavljala notranja črta utrd. Nemški topovi bi mogli potem čez notranjo črto utrd bombardirati mesto, tako da je komaj verjetno, da bi Belgiji nadaljevali obrambo. Pričakovati je, da se bodo sovražnosti med Belgijo in Nemčijo sploh ustavile, kakor hitro bodo zavzete zunanje utrdbe, ker potem ni nobenega upanja več, da bi se mogli potem v Antverpnu izkrcati angleški teritorialni vojniki, strašilo zaveznikov, ne glede na to, da bodo imeli ti šele čez mesec vojno vrednost. Z zavzetjem Antverpna se bo položaj Nemcev še posebno zboljšal.

Bombardiranje Reimsa in Antverpna.

London, 3. oktobra. (Kor. urad.) »Daily Telegraph« poroča iz Pariza: Bombardiranje Reimsa traja že devet dni. Skoro vsi prebivalci so zapustili mesto. Zadnje dni so morali bivati v kletih. »Exanch Telegraph« poroča iz Haaga: Ko so padle prve granate v Antverpen, je izbruhnila panika. Kralj je prišel na balkon gradu ter opozoril prebivalstvo, naj ostane mirno ter počaka, sledeč njemu, kaj da pride.

Obtožanje Antwerpna.

Gostobesedna antwerpenska poročila molče o uničenju dveh antwerpenskih fortov s strani Nemcev ter pravijo samo, da je trajalo obstreljevanje fortov Waehlem in St. Catherine v sredo cel dan do pol 5. zvečer ter da sta ta dva forta od časa do časa zavita v gost dim. Pri tem pa antwerpenska poročila celo trde, da Nemci niso mogli zmanjšati akcije obeh fortov.

Belgijsko poročilo, ki je govorilo še v nedeljo o veliki belgijski zmagi pri Termondu, pravi sedaj, da stoji tam težki nemški topovi, ki obstreljujejo forte, seveda, brez pravega uspeha.

Antwerpenski »Handelsblad« priobčuje dalje poročilo o obstreljevanju Lierja, južno od Antwerpena. Tudi to poročilo trdi, da so Nemci obstreljevali bolnišnico. Cele karavane bežečih prebivalcev iz pokrajin, ki leže med posameznimi forti, prihajajo v Antwerpen. Razen tega je dospelo 150.000 beguncev v Gent in 5000 v Brugge. Kraj Bilsen ob holandski meji, o katerem se je trdilo, da je zgorel, stoji skoro nepoškodovan, samo nekaj hiš je zgorelo.

Francoska zbira novo vojsko.

Od francoske meje poročajo v Ženevi: Tri ali štiri dni sem je opaziti močno gibanje francoskih čet med Montbeliardom in Besanconom, kjer se bira nova armada 106.000 mož. V tretje vporablja Francozi te pokrajine, da zbera tam veliko vojsko. Baje te čete to pot niso dočele za zgornjo Alzacijo, marveč za operacije proti Lotarinski in v okolici St. Mihiela.

Nove indijske čete na Francoskem.

Marseille, 2. oktobra. (Kor. ur.) Semkaj so došle nove indijske čete. Poveljujoči general 15. nadzorstvenega okraja je v torek prisostvoval paradi teh čet.

London, 4. oktobra. (Kor. urad.) »Times« javlja iz Marzije: 20 parnikov je pripeljalo indijske vojake.

London, 4. oktobra. (Kor. urad.) Izkrcaje indijskega vojaštva se je izvršilo 2. oktobra. Med vojaštvom so čete rodu Gurka iz Pendžaba in Beludžistana.

Proti uporabi izlamskih čet.

Berolin, 3. oktobra. (Kor. urad.) »Berliner Tageblatt« priobčuje poziv predsednika »Egipčanskega kluba« v Ženevi na orijentske narode, ki protestirajo v žgocnih besedah proti vedno večjemu porabljanju izlamskih čet v francoski in angleški vojski, ter označuje te čete kot prve žrtve in ščit za čete domače dežele.

Angleži hočejo posnemati Nemce.

London, 3. oktobra. (Kor. urad. čez Berlin.) Angleška admiraliteta objavlja: V sled nemške taktike s podmorskimi minami in podmorskimi čolni je z vojaškega stališča potrebno, da se tudi Anglija posluži enakih protisredstev. Angleška vlada je zato dovolila, da se na gotovih mestih položijo podmorske mine.

Kaj šteje Anglija med vojno konterbando.

Washington 3. oktobra. (Kor. u.) Ameriški veleposlanik v Londonu je sporočil svoji vladi, da namerava Anglija proglasiti te - le stvari kot vojno konterbando: baker, svinec (neobdelan in v kosih), plošče, cevi, glicerini, chromovo železo, rusi železovec, Hausmanit, železno rudo, magnetno železo, kavčuk, kože, surove in obdelane ter strojeno usnje.

Nemška ojačenja.

»Sydswenska Dagebladet« poroča iz Londona: Oficijalna poročila pravijo, da so Nemci poslali v svojo fronto ojačenja, kar je omogočilo, da so potegnili Nemci nekaj svojih čet iz bojne črte ter jim dali tako priliko, da se odpočijejo.

Novi nemški generalni kvartir-mojster.

Berolin, 3. oktobra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Generalmajor pl. Voigts - Rhetz je pooblaščen, da prevzame posle generalnega kvartir-mojstra.

Nemško vojno posojilo.

Berolin, 3. oktobra. (Kor. urad.) Pri državni banki so do sredi vplačali na vojno posojilo že 918 milijonov, čeprav je prvi plačilni dan — 5. oktober.

Boji za Tsingtau.

Berolin, 3. oktobra. (Kor. urad.) Če zberemo do sedaj došla poročila,

ki izvirajo deloma iz angleških virov, o napadu na Tsingtau, dobimo to - to sliko: Združeno japonsko in angleško četo so dospela dne 27. septembra po brezposelnih pristaniščih z oddaljenimi nemškimi četami do reke Litsan. Tu so tri nemške ladje iz notranjega zaliva obstreljevale njih desno krilo tako dolgo, da so posegli vmes japonski letalci. Ena letalo je bilo poškodovano. Štapa se nasprotniki izgubili 150 mož. Izgube Nemcev so neznane. Med bojem je neka nemška topničarka izbrano podpirala četo na kopnem. Japonci so topničarko napadli, toda zeli se, da brezuspešno. Dne 28. septembra so obstreljevali Japonci, medtem, ko je bil Tsingtau popolnoma zaprt, z divizijo vojnih ladij dve nemški obrežni bateriji, ki sta krepko odgovarjali. Izid ni znan. Dne 29. septembra so začele rezervne čete zaveznikov napad na oddaljene nemške pozicije, 4 milje pred glavno nemško obrambno črto. Na ta napad so odgovarjali Nemci z vsemi svojimi močmi.

ROMUNSKA POLITIKA OSTANE NEIZPREMENJENA.

Bukarešta, 3. oktobra. (Kor. u.) Vladni komiteji pravi: Uspeh izmenjave misli med ministrskimi predsednikom Bratianom, voditeljem konservativcev in voditeljem demokratov, je, da kronskega sveta ni treba vpoklicati, ker za izpremembo sedanje politike Romunske ni poviha. Ministrski predsednik bo to mnenje predložil kralju.

TURČIJA IN TRIPELENTA.

Iz Carigrada v Frankobrod dospela vest pravi, da sta francoska in angleška vlada pozvali svoje podanike, ki se mude v Turčiji, da naj tekom desetih dni zapuste Turčijo in se vrnejo v domovino.

Porta je sporočila angleškemu veleposlaniku, da bo khedive ostal v Carigradu, kakor to zahteva njegov suveren, sultan. Veleposlaniki entente pritiskajo na porto zaradi otvoritve Dardanel, do sedaj pa še brez uspeha.

Grška in Turčija.

London, 4. oktobra. (Kor. urad.) »Ikdan« kritikuje izjave grškega ministrskega predsednika Venizelosa in pravi, da je njih ost grozeče obrnjena proti Turčiji. Grška je, ne čaka, da bi nastopil casus foederis, opetovano kršila nevtralnost na korist Srbije in tripelente. Grška naj ve, da ima vsaka stvar svoj konec in vsaka smelost svojo mejo. Morda so te meje že blizu.

ANGLIJA NE NAMERAVA KRŠITI NEVTRALNOSTI ŠKANDINAVSKIH DRŽAV.

Stockholm, 3. oktobra. (Kor. ur.) Angleško poslanstvo sporoča, da je upravičeno k izjavi, da je vest, ki je razširjena v skandinavskih deželah, kakor da bi nameravala Anglija ustanoviti na Danskem ali Norveškem izhodišče za svoje vojno brodovje, popolnoma neosnovana. Odločno mora zanikati, da bi imela Anglija kak tak namen napram eni izmed treh skandinavskih držav.

Konferenca v Lisaboni.

London, 3. oktobra preko Berolina. (Kor. urad.) Kakor poroča »Daily News«, je v ponedeljek dospela v Lisabono neka angleška vojna ladja. Predsednik republike je iz Cascasa odpotoval v Lisabono, da sprejme poveljnika angleške ladje. Ta poset angleške ladje je baje v zvezi s konferenco, ki se je preje vršila v angleškem poslanstvu. Tej konferenci so prisostvovali angleški in francoski poslanik ter portugalski ministrski predsednik.

Francozi zaplenili norveško ladjo.

Kristijanija, 3. oktobra. (Kor. urad.) Francozi so zaplenili norveško ladjo »Bennestel«. Kapitan te ladje brzojavlja, da so mu francoske oblasti odvzele dokumente in mu prepovedale stopiti na suho.

Potopjen norveški parnik.

Kristijanija, 4. oktobra. (Kor. ur.) Norveški parnik »Viking« se je večeraj pred Irlandom potopil. Moštvo se je rešilo.

Parnik se potopil.

London, 4. oktobra. (Kor. urad. čez Berlin.) Lloyd javlja, da je zadel parnik »Tromo« je zadel ob izlivu reke Tyne na mino ter se potopil. Dva moža sta utonila. Ostale so rešile ribiške ladje.

Angleški parnik se potopil.

London, 3. oktobra. Angleški parnik »Belgian King« se je na poti iz Carigrada v Trapani pri rti Kurli potopil. Za vzrok se ne ve.

Francoski ministrski svet.

Bordeaux, 3. oktobra. (Kor. ur.) V ministrskem svetu je sporočil finančni minister Ribot stanje izkaza »Francoske banke« in stanje državnega zaklada dne 1. oktobra, ter označil položaj kot popolnoma zadovoljiv. Izjavil je, da ni treba poseči po javnem posojilu.

Moratorij na Norveškem.

Kristijanija, 2. oktobra. (Kor. ur.) Moratorij za terjatve inozemcev bo najbrže podaljšan za en mesec.

Življenje v Bruselju.

Frankobrod, 2. oktobra. (Kor. urad.) Pod naslovom »Nevtraliteta Belgija« prinaša »Frankfurter Zeitung« poročilo v Londonu živečega laškega žurnalista Vittoria Ambrosinija o vtiskih njegovega bivanja v Bruselju in o njegovem potovanju po Belgiji. V poročilu pravi med drugim: Moj prvi vtisk, ko sem prišel 20. septembra v Bruselj, je bilo začudenje, kajti vse izgleda tako mirno da si mora človek misliti, da so prišli nemški vojaki na obisk. Vsi so razumni, mirni ljudje, ki povsod plačujejo v gotovini. Naj se vpraša, kogarkoli hoče, nikomur ni nemški vojak napravil škode. Red v mestu vzdržujejo belgijski policisti. In nočno življenje ni mnogo drugačno nego v mirnih časih. Kavarne so polne elegantnih ljudi in boulevardi so polni pestrega življenja. Ko sem govoril z nemškim poveljnikom o razrušenem Termondu, je odgovoril ta: Žal, smo bili prisiljeni, uporabiti taka sredstva. Iz vsake hiše so streljali na vas. Bili so vojaki, ki so, ko so prišli nemške čete, proč pometali svoje suknje ter trdili, da niso vojaki. Videli pa so, da se povsod, kjer so bile razbošene bele zastave, prizanaša hišam. Glede teme belgijske nevtralitete je menil poveljnik: Mi imamo zdaj dokaz, da je bila Belgija že dolgo prej pripravljena, pustiti angleške čete, da gredo skozi deželo. Poveljnik mi je pokazal zvezek aktov z napisom »Projekt izkrcanja angleških čet v Belgiji«. V tem so označena kot izkrcavalna pristanišča za angleške čete Dünkirchen, Boulogne in Calais, kakor tudi železnice, ki naj jih čete vporabljajo za vožnjo v Brugge, Gent in Bruselj. Nadalje se v njem govori o preskrbovanju angleških čet z municijo in proviantom. V aktih so bile nadalje slike angleških čet, da se jih more spoznati, vzorci blaga in risbe. Sprehod po mestu je potrdil prvi ugodni vtisk o milem gospodarstvu zmagovalcev in o njihovem strogem redu. Z največjo vljudnostjo govori in odgovarja vsak vojak. Vsi hodijo neoboroženi, da si ogledujejo znamenitosti mesta ter nakupijo spomine. Belgijcem se morda pusti le preveč svobode. Tu lahko dela vsakdo, kar hoče, samo da ne škoduje Nemcem. Peljal sem se z vojaškim vlakom v Lüttich. Pri tem smo srečavali druge. Vsi vojaki so bili mirnega navedenja, kajti vsakdo ve, zakaj se bojuje. V Lüttichu je bil velik promet civilnih in vojaških oseb. Zastoj sem iskal priča za dozvedne nemške grozovitosti. Mesto kaže staro sliko.

Balkan.

Čeprav je le majhen del balkanskega polotoka zapleten v sedanjo vojno, vendar udarja plamen evropskega požara čez vse meje in spravlja v nevarnost nevtralnost Grške, Bolgarske, Romunske in Turčije. Vse gospodarsko in politično življenje v teh državah občuti evropsko vojno. Takoj začetkom te vojne so Grška in Bolgarska, Turčija in Romunska proglasile, da ostanejo nevtralne. Seveda je vsaka nagnena več ali manj na eno ali na drugo stran vojskujočih se držav. Grška ima posebne zveze s Srbijo in se kar nič natančno ne drži nevtralnosti, marveč dopušča, da se Srbom dovajajo čez Solun vsakovrstne potrebščine. Tripelenta se trudi na vse načine, da bi Bolgarsko in Romunsko izvalila iz nevtralnosti, a doslej nima prav nič uspeha. Kar se tiče stališča Bolgarske in Turčije, je našim čitateljem itak znano iz poročil korespondenčnega urada. Zastoritev Dardanel od strani Turčije je bil pač odgovor na pritisk in na grožnje tripelente. Skoro istočasno, ko je Turčija zaprla Dardanele, so bili nekateri bolgarski rezervni letniki poklicani pod zastavo. To sta prav izdatna odgovora na križanje angleških in ruskih ladij okrog Dardanel. Tu je tudi omeniti, da je bol-

garska vlada odklonila predlog ruskega poslanika, naj se začne pogajanja med Bolgarijo in Srbijo zaradi odstopa enega dela Makedonije. — Manj jasno je še vedno stališče Romunske. Dosele se je vedla strogo korektno in je natančno varovala svojo nevtralnost. Dokaz tega je, da je ustavila dovažanje vojnega materiala iz Rusije po Donavi v Srbijo. Tripelenta dela na vso moč, da bi Romunijo pritegnila na svojo stran. Zlasti se peha Francozi in skušajo javnost pridobiti na svojo stran z izmišljenimi poročili o francoskih vojnih uspehih. Tudi demonstracije so bile že aranžirane. Toda kralj je ostal odločno na stališču nevtralnosti in za njim stoji vlada. Za Romunsko bo pač odločilno, kako bo postopala Bolgarska.

Naš parlamentar v Belgradu.

Iz Budimpešte poročajo: Ker se je v zadnjem času ponovno dogodilo, da so Srbi obstreljevali naprave našega »Rdečega križa«, je sklenilo naše vrhovno poveljstvo, poslati srbskemu vrhovnemu poveljstvu tozadnji dopis. V to svrhu se je naše vrhovno poveljstvo v smislu mednarodnega vojnega prava poslužilo parlamentarja. Prizor se je odigral tako - le: Dne 23. septembra ob 2. popoldne se je vkrcal stotnik generalnega štaba, Rudolf Kinstl, obdan od 8 vojakov, na savski monitor, na katerem je plapolala velika bela zastava. Monitor je odplul proti Belgradu. S srbske strani je bilo oddano spočetka par strel, za katere pa se monitor ni zmenil. Ko se je ladja približala srbskemu bregu, se je tam postavil oddelek srbske pehote s podpolkovnikom Revičem na čelu. Naši so se izkrcali ter postavili v red. Oba častnika sta zapovedala svojima oddelkom vojaški pozdrav ter se drug drugemu priklonila. Nato je odgovoril stotnik Kinstl srbskega podpolkovnika tako - le: »Moje najvišje poveljstvo mi je ukazalo, da oddam Vašemu vrhovnemu poveljstvu ta-le dopis. Prosim Vas, gospod podpolkovnik, da ga prevzamete.« Nato je stotnik salutiral. — Srbski podpolkovnik je odgovoril: »V imenu svojega vrhovnega poveljstva prevzamam dopis Vašega najvišjega poveljstva ter ga brez odloga izročim na pristojnem mestu.« Podpolkovnik Revič je nato dopis prevzel in shrani. Oba oficirja sta svojim vojakom zopet zapovedala vojaški pozdrav, avstrijski oddelek je napravil obrat ter se zopet vkrcal na monitor, ki je nemoten prispel na zemunski breg.

Dnevne vesti.

— Cesarjev god je včeraj slovesno praznovala vsa monarhija in so vsi narodi novič posvedočili cesarju svojo neomajno udanost in zvestobo. Cesar se je ta dan lahko z veselimi pogledi ozrl po svoji državi, kajti videl je lahko, da so vsi njegovi narodi v tem težkem vojnem času pozabili, kar jih je ločilo in so vsi združeni pod njegovo zastavo. V Ljubljani so bile v proslavo cesarjevega godu hiše okrašene z zastavami v soboto zvečer je bil mirozov, ki ga je spremljalo mnogo ljudstva, včeraj v nedeljo pa je bila maša v stolni cerkvi, katero je daroval škof in ki so se je med drugimi udeležili dež. predsednik ekselencija baron Schwarzh z državnimi uradniki, dež. glavar dr. Šusteršič, župan dr. Tavčar in podžupan dr. Triller z občinskimi svetniki in mestnimi uradniki.

— Kolera na Kranjskem. Od zdravstvenega oddelka k. kr. deželne vlade smo prejeli naslednje poročilo: Med Poljaki - begunci, ki so prišli na Kranjsko, sta se bakteriološko dognala dva slučaja azijske kolere, in sicer eden v Idriji in eden v Litiji. Oba bolnika sta se takoj zanesljivo izolirala ter so se odredile vse potrebne varnostne naprave. V splošno vednost naj služi, da je kolera od osebe le malo nalezljiva, če gledamo na potrebno snaznost, osobito na snaznost rok in če si roke pred vsakokratnim zauživanjem hrane skrbno operemo. Pač pa se kolera lahko razširi po vodi, po surovem sadju in sočivju in po surovem mleku. V prizadetih in ogroženih krajih naj torej nikdo ne zauživa teh hranil v surovem stanju. Vodo pa uživajmo le prekuhamo, če nam ni na razpolago zanesljivo zdrav vodovod. Občinstvo se dalje opozarja, da naj si ob nastopu driske in želodčnih slabosti (bljuvanja) takoj preskrbi zdravniško pomoč in da naj vsak sumljivi slučaj takoj naznani oblasti. Eventualni novi slučaji obolenja za kolero, ki bi se pojavili na Kranjskem, se bodo takoj objavili po dnevnikih.

— Kolera na Kranjskem. Uradoma je dognano, da sta se na Kranjskem primerila dva slučaja kolere in sicer en slučaj v Idriji in en slučaj v Litiji. V obeh slučajih sta obolela dva poljska begunca. Razume se ob sebi, da so pristojne oblasti vse potrebno storile, da se onemogoči razširjanje te bolezni. Govorica, da sta se tudi v Ljubljani zgodila dva slučaja kolere in sicer med ranjenci, nima še podlage. Dva ranjenca sta le sumljiva, da imata to bolezen, a če je sum opravičen, pokaže šele bakteriološka preiskava. Na vsak način je potrebno, da je občinstvo previdno. Zaslišna bolnišnica v Ljubljani je za vse slučaje že prirejena. Na vsak način je priporočati skrajno snaznost in strogo ravnanje po oblastvenih predpisih. Opozarjamo občinstvo še posebno na to, naj si vedno umije roke predno ponese kako jed v usta.

— Kako se varujemo kolere. Kolero povzročajo bacili, ki se nahajajo v črevesnih in želodčnih izločkih za kolero obolelih in pa okrevajočih. Ta izločka kaj lahko okužijo vodo (n. pr. vodnjakov in rek) ter različna jedila, ki potem razširjajo kolero. Obojimo pa tudi, če pridemo v dotiko s perilom, obleko in drugimi predmeti, ki so jih rabili za kolero oboleli. Razširjanje kolere je torej povsem podobno onemu legarja ali tifusa. Ker se pa kolera malo hitreje loti človeka in ker je tudi ne pretek naglejše, je zavladal svoj čas poseben strah pred njo. Ali kakor se je moderna asanacija mest izkazala kot uspešna proti legarju, tako je za trdno pričakovati, da bodo moderne higijske naprave v stanu, hitro omejiti in zatreti kolero. In res se s previdnim in predurnim postopanjem lahko ubranimo te bolezni. Kaj nam je torej storiti, če bi se pojavil kak slučaj kolere? 1. Gledati nam je predvsem na to, da ne pride nikdo v dotiko z bolnikom in njegovo rodino, nasprotno naj vsakdo pazi in skrbi, da ostane stanovanje bolnika zaprto in zastraženo, dokler ne pridejo na lice mesta uradni zdravniki, katerih odredbam se je brezpogojno pokoriti. 2. Vsakdo naj pije in uporablja v vse druge namene, n. pr. za umivanje, kopanje, čiščenje kuhinjske posode itd., le vodo iz mestnega vodovoda. 3. Vsakdo naj uživa jedila le kuhana. Za časa epidemije se nam je posebno varovati sadja, zelenjave, surovega mleka in masla ter svežega sira, kar taka surova jedila najlažje prenašajo kolero. Ker pa za časa epidemije tudi navadna želodčna in črevesna obolenja pospešujejo okužbo, bodimo vobče zmerni. 4. Posebno varnost je polagati na telesno snago! Bacili kolere morajo priti v usta, da se razvije bolezen. Umivajmo si torej skrbno roke, osobito si jih pred vsako jedjo in po vsakokratni uporabi stranišča, bodisi javnega ali privatnega, temeljito očistimo z milom in vodo in če možno še s kakim razkužilom, n. pr. z 2% lizolovo ali lizoforomno raztoplino. Skrbimo pa tudi za snago v hiši in v stanovanju, osobito glejmo, da so stranišča in greznice v redu. 5. V stanovanje, v katerem se je pojavil kak slučaj kolere, ne sme nikdo, dokler se uradno zastraženo ne opusti. 6. Istotako se ne smemo dotikati perila, obleke in drugih predmetov, ki jih je uporabljal bolnik, ali jih razpošiljati in prodajati, dokler se niso uradno temeljito razkužili. 7. V hišah, v katerih se je pojavil kak slučaj kolere, je paziti na vse mogoče načine prenosa. Kot taki pridejo osobito v poštev predmeti, ki se jih vsakdo dotika, n. pr. kljuke vrat, držaji stopnic itd. Te je treba opetovano oprati z 2% lizolovo raztoplino, roke pa vsakokrat očistiti in razkužiti, če so prišle v okuženi hiši v dotiko s takim predmetom. 8. Ker se s previdnostjo, zmernostjo in telesno snago lahko ubranimo kolero, je odločno odsvetovati, da bi kdo iz strahu pred kolero odpotoval. Saj ne ve, v kakšne razmere pride drugod, doma pa se po danih navodilih mnogo lažje ubrani kolero, kakor pa v tujini ali na potovanju.

— Na severnem bojišču je padel dr. Majerle, poštni uradnik v Trstu, doma iz Jelševnika pri Črnomlju.

— Ranjena sta Teodor Šetina rezervni poročnik 52. pešpolka in Alojzij Šetina, artiljerijski instruktor na Nj. Vel. monitoriju »Temes« oba na južnem bojišču. Prvi leži v bolnišnici v Novem Sadu, drugi v Petrovaradinu. Oba sta sinova, nadučitelja Franca Šetine v Črnomlju.

— Pogreša se enoletni prostovoljec titularni korporal 27. pešpolka Konrad Praxmayer, sorodnik deželnovladnega svetnika v Ljubljani, ki je bil pri Zborniku v Srbiji ranjen, a od tedaj se o njem nič več ni moglo izvedeti.

— V srbskem vjetništvu. Stotnik Rihard Kleinschegg, ki je služil dolgo let pri belgijskem pešpolku v Ljubljani, sedaj pa pri 78. pešpolku, je bil pri Zborniku v Srbiji ranjen na roki in na prsih in je bil od Srbov odpeljan kot vjetnik.

— **Poziv služboobvezancev v evidenci druge rezerve v Bosni in Hercegovini.** Na podlagi Najvišjega povelja služboobvezancev v evidenci druge rezerve se bodo poklicali k službovanju z orožjem sledeči bosanski - hercegovinski deželani: 1. V letu 1894. rojeni služboobvezanci v evidenci druge rezerve in 2. v letih 1893. in 1892. rojeni služboobvezanci v evidenci druge rezerve, v kolikor se je glede njih pri naboru leta 1914. stori sklep »Zurückstellen«. Nabori: Vsi zgoraj imenovani služboobvezanci v evidenci druge rezerve imajo dolžnost, da se v svrhu popisa najkasneje do 10. oktobra 1914 javijo pri županstvu (magistratu) svojega bivališča z listinami, kakor rojstnim in krstnim listom, domovnico, delavsko ali poselsko knjižico itd., kjer se jim bo izstavil legitimacijski list. — **Legitimacijski list mora se pazno shraniti in k naboru saboj prinesiti.** V svrhu ugotovitve sposobnosti za službo z orožjem, imajo imenovani služboobvezanci v evidenci druge rezerve priti v času med 15. in 20. oktobrom 1914 v svrhu nabora, k c. in kr. dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu, v katerega področje je njihovo bivališče, torej v področju c. kr. okrajnih glavarstev Logatec in Postojna bivajoči, k c. in kr. dopolnilnem okrajnem poveljstvu Trst v Opčini nad Trstom, v področju ostalih političnih oblastev na Kranjskem, in sicer c. kr. okrajnih glavarstev Kočevje, Krško, Kranj, Ljubljanska okolica, Litija, Radovljica, Rudolfovo, Kamnik in Črnomelj, ter mestne občine ljubljanske stanujočih pa k c. in kr. dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu v Ljubljano. Služboobvezanci v evidenci druge rezerve imajo na podlagi legitimacijskega lista prosto vožnjo po železnicih in parnikih do c. in kr. dopolnilnega okrajnega poveljstva in nazaj. Navedeni služboobvezanci v evidenci druge rezerve, kateri radi nepremagljivih zaprek ne morejo priti k naboru v dnevih, ki pridejo za njo v poštev, se morajo predstaviti dne 10. novembra 1914 nakladni naborni komisiji, ki bo poslovala pri istem c. in kr. dopolnilnem okrajnem poveljstvu. **Nastop službe:** Poklic k službi je določen za poznejši čas. Osebe, katere so bile pri naboru za sposobne spoznane, bodo pri naboru zvedele, kam kdaj imajo oditi. **Ugodnosti:** Oni služboobvezanci v evidenci druge rezerve, kateri spadajo pod osebe, imenovane v § 29. brambenega zakona — (posvečeni duhovni, kandidati za duhovni stan po zakonu priznanih cerkev in verskih družb) — so k službi z orožjem ne bodo vzeli; morajo pa k naboru priti in tam na podlagi svojih listin ta svoj poklic dokazati. Služboobvezanci v evidenci druge rezerve morajo, ako so pri naboru za sposobne spoznane, tudi v vojsko prostovoljno vstopiti, in sicer za čas normalne prezentne službe ali pa, ako imajo pravico za ugodnost enoletne službe, kot enoletniki. V tem slučaju morajo pri naboru komisiji pravico za to ugodnost dokazati. Služboobvezanci v evidenci druge rezerve, ki bi imeli po brambnem zakonu ugodnost enoletne dejanske službe, morajo, ako dokažejo pogoje za imenovanje ugodnost, dobiti dovoljenje, da tudi kot služboobvezanci v evidenci druge rezerve nosijo znak enoletnih prostovoljcev. Onim, ki so k naboru prišli, se novembra meseca leta 1914 ni treba javiti v svrhu popisa za nabor. Prestopki teh predpisov se bodo po obstoječih zakonih strogo kaznovali.

— **Ranjenci na Koroškem.** Čez Ljubljano so pripeljali v Beljak nad 700 ranjencev; vsi so bili ranjeni na srbskem bojišču. Vseh ranjencev je v Beljaku še 2100, dasi jih je že mnogo iz bolnišnic odpuščenih in so se šli domov zdraviti. — Čez Maribor so pripeljali v Celovec 140 težko ranjenih in 260 lahko ranjenih.

— **Velikodušen dar.** Gospa Lea Knez, soproga veletržca, je darovala za begunce - Poljake in njih družine mnogo obleke, perila in obval, za kar se izreka blagodušni ge. najtoplejšo zahvalo.

— **Vojo darilo.** Osebe odvetniške pisarne dr. V. Prispierja in dr. Fr. Tomiškega izročilo je mestnemu magistratu znesek 100 K, ki ima pripasti eni ljubljanski rodbini, katere oče, oziroma reditelj je v sedanjih vojni padel ali pa postal nesposoben za delo. Omenjeno podporo bo podelil mestni magistrat v sporazumu s pisarničnim ravnateljem g. Ivanom Kocmurjem.

— **»Rdeči križ«.** Gospod grajščak Edvard Dolenc v Orehku je razven že preje za »Rdeči križ« darjenega znatnega zneska 500 K mesto vna na grob pokojnega Viktorja Garzarolija pl. Thurnlack, grajščaka v Razdrtem, »Rdečemu križu« vnovič 20 K na razpolago dal.

— **Družba sv. Cirila in Metoda za »Rdeči križ«.** Družba sv. Cirila in Metoda je poslala tepe številno slovenskih knjig za ranjence, ki se zdravijo po raznih bolnišnicah. Učenici Ciril Metodovihi šol pri Sv. Jakobu v Trstu so priredili v soboto v gledališki dvorani »Narodnega doma« šolsko veselico v korist avstrijskega »Rdečega križa« in ubogim otrokom vpoklicanih.

— **Patriotičen sklep.** Učiteljski zbor mestnega dekliškega liceja in »Mladike« je pri svoji 1. konferenci novega šolskega leta 5. oktobra sklenil odstopiti od svoje mesečne plače à 1 odstotek v svrhu »Rdečega križa«. Za človekoljubni domovinski namen bo mesečno prispevala tudi ženska šolska mladina s prostovoljnimi doneski in z ročnimi deli.

— **Darov za zaostale v vojsko vpoklicanih so usmiljeni ljudje** poslali mestnemu magistratu dosedaj nad 15.000 K. Lep dokaz, da se spominjajo imovitejši krogi svojih ubožnejših in potrebnejših sodržavljanov. Da bo imelo občinstvo nekaj splošnega pregleda, beležimo te - le podatke: 1950 K je darovalo ravnateljstvo cirkusa »Charles - Krone«. Po 1000 kron so darovali: »Kranjska hranilnica«, »Ljubljanska kreditna banka« in »Mestna hranilnica«. Po 500 K sta darovala: gospod lekarnar Gabrijel Piccoli in »Trgovska in obrtniška zbornica«; 400 K je darovala »Deželna banka«. Nadalje so darovale: 300 K ena stranka, 260 kron ena, 240 K ena, 180 K ena, 110 K ena, po 100 K 14, 60 K dve, 70 K ena, po 50 K 51, po 40 K dve, 35 K ena, po 30 kron 10, po 25 K pet, po 20 K 45, 24 kron 20 vin. ena, 12 K ena, po 15 K šest, po 10 K 89 strank, druge pa v manjših zneskih.

— **Dame,** ki bi bile pripravljene prevzeti šivalna dela za »Rdeči križ«, se prošjo, da jih prevzamejo v Alojzijeveču, Poljanska cesta št. 4, I. nadstropje.

— **Radetzkega veteran umrl.** Na Resljevi cesti št. 22, je umrl g. Josip Mikota, železniški nadspredvodnik v pokoju. Pokojnik je bil rojen l. 1825. Služil je pod maršalom Radetzkim in se udeležil raznih bitk v Lombardiji. Z njim je nemara umrl zadnji Radetzkega veteran v Ljubljani. Pogreb bo jutri ob 5. polpoldne. Rajniku bodi ohranjen blag spomin!

— **Odprava maksimalnih tarifov.** Mestni magistrat razglasa, da je razveljavljen in odpravljen maksimalni tarif za pšenično moko št. 0, št. 2 in št. 3 ter za rženo, koruzno in ajdovo moko pri prodaji na čebelo (100 kg in več). Prodajalci se opozarjajo, da se bo v smislu cesarske naredbe z dne 1. avgusta 1914, drž. zak. št. 194, postopalo kazensko z vso strogostjo proti vsakomur, kdor bi izkoriščal vojni položaj za to, da bi zahteval za neobhodno potrebščine očitno pretirane cene. Od c. kr. deželne vlade razglašeni maksimalni tarif z dne 1. septembra 1914 za prodajo teh vrst moke na drobno ostaja do preklica še v veljavi.

— **V železne prstane,** katere dobi občinstvo za darovano zlato v korist »Srebrnega križa« izdeluje tukajšnja juvelirska tržka Ludovik Černe v Wolfovi ulici vložke v zlato ali srebru. Ta ideja je že iz zdravstvenega ozira zelo priporočljiva, ker železo postane rjasto, kar je gotovo škodljivo pri noši. Ker omenjena tržka od skupička tega izdelka daruje 5% v korist »Rdečega križa« jo toplo priporočamo.

— **Pogoščenje vojakov v Spodnji Šiški.** Včeraj se je v Spodnji Šiški zelo slovesno obhajal cesarjev god. Raz streh so vsele zastave. V soboto zvečer in v nedeljo jutraj je igrala godba po šišenskih ulicah. Včeraj opoldne je pogostil Alojzij Zajc vojake, ki so pri njem nastajeni, z vinom, pivom in cigaretami. Ganljivo je bilo, ko je stari bojevnik iz l. 1866. g. Poka de Pokafalva pozdravil in iskrenih besedah navzoče vojake.

— **Iz St. Jerneja.** Redka požrtvovalnost. V tukajšnji občini so nabrale gđc. Hudoklin, Kesler, Recelj, Sever ter g. učitelj Josip Polanc več sadja za ranjence. Ker se je pa zvedelo, da imajo ranjenci zadosti svežega sadja, se je sklenilo posušiti nabrano sadje. Gospa Ema Witscher je dala na razpolago brezdimno sušilnico z 12. lesami. Na teh lesah so neumorno delovali 18 dni podnevi in ponoči gosp. učitelj Josip Polanc ter gđc. Tina in gospod Raiko Hudoklin. Ta redka požrtvovalnost gosp. učitelja Polanca ter gđc. in gospoda Hudoklina zasluži pač najlepše javne pohvale.

— **V Mokricah pri Veliki dolini** je dne 2. t. m. umrla 85letna grofica Matilda Auersperg, roj. Cojz.

— **Odlikovan učitelj.** Gosp. Ivan Trobej, učitelj v Slov. Bistrici, je dobil častno svetinjo za štiridesetletno zvesto službovanje.

— **Iz Celja.** V noči od sobota na nedeljo je dospelo v tukajšnje rezervne bolnišnice med njimi tudi Narodni dom, Sokoški dom in Nemški dom več sto ranjencev. Iz Celja se bodo res razvilo pravo »samaritansko mesto«.

— **Nesrečen slučaj.** Straža pri železniškem mostu čez Dravo v Mariboru je videla 2. t. m. se bližati človeka, ki se na njen klic ni ustavil, nego pobegnil. Vojak je za begunca ustrelil. Izkazalo se je pozneje, da je bil ta človek bebec Badl, izkazalo se je pa tudi, da je njemu namenjena krogla zadela poštnega poduradnika Cihala in ga težko ranila.

— **Od Sv. Lenarta v Slov. gor.** Tukajšnji odvetnik, rez. poročnik dr. Milan Gorišek je bil v priznanje hrabrosti na bojišču povišan v nadporočnika. Ker so se širile o njem pred dvema mesecema razne obrekljive vesti, služi to odlikovanje v toliko večje zadoščenje.

— **Iz Rač pod Mariborom.** Na sevečnem bojišču je padel 9. septembra stotnik 29. pešpolka Herman Bothe, brat tukajšnjega poštarja.

— **Drobne novice s Sp. Stajerskega.** Iz Maribora. Vpisovanje na višji realki se vrši 7. in 8. oktobra dopoldne; sprejemni izpiti se vrše 8. oktobra. Poduk se ačne najbrže okoli 15. oktobra. — Iz Maribora. Včeraj, v nedeljo se je vršila na tezenskem vežbališču povodom cesarjevega godu vojaška maša, združena s slovesno zaprisego rekrutov in z dekoracijo nekaterih, že v Maribor došlih ranjenih vojakov 47. pešpolka, ki so se na bojišču odlikovali. — Iz Maribora. Praporščak 47. pešpolka Franc Binder je dobil težko poškodbo, ko je skušal ustaviti zdivjanega konja neke kmetice iz Smiklavža na Dr. p. — Iz St. Jurja ob J. z. Pri Grobelnem je povozil vlak kmeta Fr. Mastnaka iz Planinske vasi. — Umrl je v Mariboru poštni poduradnik Andrej Lovrenc v 45. letu starosti. V Gradcu je umrl dramski učitelj Jakob Hrnc. — Iz Slov. Bistrice. Mesar H. Gril, ki je bil obtožen zločina po § 222. k. z. je bil pri vojaškem sodišču v Gradcu oproščen. — Odlikovan je bil Janez Trobej, učitelj v Slovenjgradcu, s častno kolajno za 40letno zvesto službovanje.

— **Nevarna igrača.** Ko je šla v sredo čez neko dvorišče na Bleiweisovi cesti Terezija Požgajeva, delavka v tobačni tovarni je nekdo ustrelil s flobert - puško in jo zadel v levo stran života. Krogla je obtičala in bo morala Požgajeva na odredbo zdravnika iskati pomoči v bolnišnici.

— **Med potjo v bolnišnico umrla.** V soboto so z južnega kolodvora peljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico Antonioh Pristov. 24 let staro posestnikovo hči iz Breznice okraj Radovljica; katera pa je v vozu umrla in bila prepeljana v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

— **Nesreča.** Ko je predvčerajšnjem Ivana Borštnar, dekla pri mesarju J. Lavtizarju, dajala pri izdelovanju klobas meso v stroj, jo je stroj prijel za sredinec na desni roki in ga ji v dolžini nohta odtrgal.

Izpred sodišču

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Tat iz navade. Mesto porote, se je pred izjemnim sodiščem vršila razprava proti Francetu Zidarju iz Mirne, brez stalnega bivališča. Obdolženec je bil leta 1905. v Novem mestu zaradi tatvine obsojen v šestletno ječo. Po prestani kazni se je mudil večinoma v inozemstvu. Šele letos, meseca avgusta, se je vrnil domu in je ddnaril pri posestniku Ivani Štrubelj v Rudniku, katera mu je pri dohodu izplačala zasluženo mezd. Mesto da bi se poprijel dela, se je lotil zopet tatvine. Vedel je, da imajo Štrubeljevi še eno hišo v Rudniku. Iz podstrešja te hiše je vlomil v »štibelc«, katerega vrata je s sekiro razbil ter je pokradel dekli Jožefini Bratina 59 kron gotovine, uro z verižico in vratno verižico. Obdolženca, ki krivde ne taji, je to sodišče obsodilo na 5 let težke ječe.

Napad iz zasede. Jakob Krašovec, posestnika sin v Novi vasi, je precej maščevalne narave in hude jeze. Že lansko leto je hotel s kolom udariti nekaj fantov, ki so se mudili na vasi, a ni k sreči nobenega zadel. Posebno piko je imel na fanta Franceta Jakopina iz Studenega. Neki večer je obdolženec v Modičevi gostilni zagledal Jakopina in takoj sklenil, maščevati se nad njim. Čakal je, da s kolom oborožen za nekim grmom ob poti, koder bi bil moral priti njegov nasprotnik. Noč je bila temna. Ko se je Jakopin breskovo vrtač domov in je prišel do grma, ga je Krašovec udaril s kolom po glavi, tako močno, da ga je takoj pobil na tla. Udarca je bil tako silen, da mu je počila lobanja ter je izgubil začasno posluš. Mahnil je še dvakrat po njem, naka je odšel. Spočetka ni nihče vedel, kdo je Jakopina poškodoval, končno se je pa le po orožniških izvedilih za storilca. Krašovec je bil obsojen na 18 mesecev težke ječe.

Brzobjavna poročila.

Praznovanje godu Njegovega Veličanstva.

Dunaj, 4. oktobra. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalnega stana uradno javljajo: Vrhovno armadno poveljstvo je na preprost način praznovalo cesarjev god. Dopoldne je bila božja služba. Opoldne pri skupnem kosilu, kateremu je prisostvoval tudi prestolonaslednik, nadvojvoda Karel Fran Josip, je vrhovni armadni poveljnik, nadvojvoda Friderik, prečital čestitko, ki jo je poslala armada cesarju, in cesarjev odgovor na to čestitko. Presrečna vsebina te brzobjavke je povzročila nepopisno navdušenje.

Dunaj, 4. oktobra. (Kor. urad.) V vsi monarhiji so praznovali cesarjev god na izredno dostojen, resnosti kritičnega položaja odgovarjajoč način. Goreče prošnje za srečo in dolgo življenje sivolasega vladarja, so se povsodi družile z iskrenimi molitvami za končno zmago. Časopisi vseh narodnosti slave današnji praznik v slavnostnih člankih, v katerih izražajo svoje zadoščenje o dosedanjih uspehih zavezniških armad in neomajno zaupanje v sijajno zmago v vojni, ki je bila obema zaveznicama vsiljena. V vseh delih države so bile že snoči patriotične manifestacije vseh vrst, ki so se danes ponovile pri slavnostnih božjih službah in pri drugih slavnostnih prireditvah. Posebno veličastno so bile cerkvene slavnosti v vseh garnizijah, kjer so se na posebno svečan način vršile zaprisege nanovo poklicanega moštva. Tudi po bolnišnicah, kjer leže ranjenci, so se vršile primerne svečanosti. Na Dunaju in v Budimpešti, kakor tudi v številnih drugih mestih so porabili današnji dan, da prispevajo za vojno-preskrbljevalne namene. Dame najodličnejše družbe, brez razlike narodnosti, so se udeleževale prodaje raznih vojnospominskih predmetov.

Zagreb, 4. oktobra. (Kor. urad.) Tukajšnji listi posvečajo cesarjevemu godu navdušene članke in podarjajo, da se vsi narodi kot en moč zbirajo okrog prestola ljubljene vladarja in s tem dokazujejo, kako pristrčno in iskreno so združeni interesi in čustva avstro - ogrskih narodov z vzvišenim vladarskim domom. Zvečer so se vršile patriotične manifestacije.

Dunaj, 4. oktobra. (Kor. urad.) V kapeli schönbrunnškega grada je bral danes jutraj dvorni župnik, prelat Seidel, slavnostno mašo, ki so ji prisostvovali: nadvojvodinja Zita, nadvojvoda Fran Salvator in njegova soproga, nadvojvodinja Marija Valerija, z otroci. V votivni cerkvi se je tudi brala slavnostna cesarska maša, ki so ji prisostvovali: vojni minister, domobranski minister, višji častniki in mnogo, na bojišču ranjenih. Čete so defilirale po maši pred ministri. Ob 11. dopoldne se je brala v štefanski cerkvi slavnostna služba božja, ki so ji prisostvovali: mnogo nadvojvod in nadvojvodinj, zunanji minister grof Berchtold, skupni finančni minister vitez pl. Bilinski, ministrski predsednik grof Stürgkh in načelniki oblasti. Zvečer se je vršila v štefanski cerkvi vojna služba božja. Pridigo je imel knez nadškof dr. Piffl. V grški cerkvi se je povodom cesarjevega godu tudi vršila služba božja.

Rodbinska slavnost povodom vladarjevega godu.

Dunaj, 4. oktobra. (Kor. urad.) Včeraj popoldne se je vršil pri Njegovem Veličanstvu v Šenbrunu rodbinski diner, ki so se ga poleg cesarja udeležili: nadvojvodinja Zita, nadvojvoda Fran Salvator in soproga nadvojvodinja Marija Valerija z otroci.

Nemška križarka »Leipzig« na delu.

London, 4. oktobra, preko Bero-lina. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča iz Valparaisa: Nemška križarka »Leipzig« je dne 15. septembra potopila v čilenskih vodah angleško tovorno ladjo »Eleanor«. Posadko so izkrcali v Galapagosu.

(Križarka »Leipzig« ima 3250 ton displacementa ter razvija z 11.190 konjskimi silami brzino 23 milj. Oborožena je z 10. topovi kalibra 105 centimetrov in 2 Maximovima topovoma. Posadka šteje 297 mož. — »Leipzig« spada med starejše križarke, spuščena je bila v morje leta 1904.)

Prepoved izvoza konj na Norveškem.

Kristianija, 4. oktobra. (Kor. ur.) »Aftenposten« javlja iz Pariza, da vlada tankaj prihično razburjenje, ker Maroška izvažajo konje v Nemčijo. List v Kristianiji prepoved izvoza

se je s kraljevskim ukazom deloma razveljavila in izvoz dovolil do 1000 komadov. Ker je bilo to najvišje število včeraj doseženo, je prepoved zopet stopila v veljavo. Sicer pa se v Nemčijo sploh niso izvažali nobeni konji, ker so ti konji za nemške namene premajhni. Od izvoza je imela korist samo Danska. Torej ni prav nobenega vzroka, da bi se v Parizu razburjali radi Norveške.

Prepoved izvoza žrebet.

Kopenhagen, 2. oktobra. (Kor. urad.) Na predlog poljedelskega društva je ministristvo izdalo prepoved za izraz žrebet.

List bivšega francoskega ministra.

Bordeaux, 3. oktobra. (Kor. ur.) Tudi 3. številko lista »L'homme en chaine«, ki ga izdaja bivši ministrski predsednik Clemenceau, je bila danes jutraj zaplenjena na kolo-dvoru.

Preganjanje nemških in avstrijskih podanikov v Egiptu.

London 3. oktobra. (Kor. urad.) »Times« poročajo iz Kahire dne 1. oktobra: Najvišji poveljnik komunikacijske armade je odredil, da se morajo vsi, v Egiptu živeči nemški in avstro - ogrski podaniki do 10. oktobra registrirati pri vojaški oblasti, ker bodo sicer aretirani. Ta odredba je izšla tudi za Sudan, kjer nemški in avstro - ogrski podaniki ne smejo zapustiti svojih bivališč brez posov.

Pogodba med Rusijo in Zedinjenimi državami zaradi razsodišča.

Washington, 3. oktobra. (Kor. urad.) Državni tajnik zunanjega urada Bryan in ruski veleposlanik Bahmetjev sta podpisala pogodbo med Zedinjenimi državami in Rusijo glede razsodišča.

Žitni trg.

Dunaj, 3. oktobra. (Kor. urad.) Žitni trg: Zvišanje cen se je danes nadaljevalo. Napram preteklemu tednu so cene pšenice za 70 vinarjev, rži za 90 vin, ječmena za več nego eno krono in koruze za 10 vinarjev višje. Oves neizpremenjen. Slovaška pšenica 1870—1940, trdno. Rž zelo trdna. Ječmen trden, koruza trdnjša, oves stoji trdno. Vreme oblačno.

KOLERA.

Dunaj, 3. oktobra. (Kor. urad.) Sanitetni oddelek notranjega ministrstva poroča uradno: Dne 3. oktobra so se bakteriološko dognali na Kranjskem po en slučaj azijske kolere v Litiji in Idriji, na Moravskem en slučaj v Brodcih, okraj Iglava in v Šleziji en slučaj v Bielicu, V Brodcih gre za nekega sestanovaleca nekega vojaka, ki se je vrnil s severnega bojišča, pri katerem pa kljub znakom bolezni, do sedaj ni bilo mogoče konstatirati kolere. V vseh drugih slučajih gre za osebe, ki so prišle iz Galicije. Dne 3. oktobra so konstatirali kolero še v dveh slučajih v Grybovu pri vojakihi.

Dunaj, 4. oktobra. (Kor. urad.) Sanitetni departma notranjega ministrstva sporoča: Dne 4. oktobra so v okrajih Pohrlitz, Slavkovo in v Novi Ulici pri Olomucu na Moravskem in v Kromovu v Šleziji bakteriološko konstatirali po en slučaj kolere. Gre za osebe, ki so prišle s severnega bojišča.

Potres v Mali Aziji.

Pulj, 4. oktobra. (Kor. urad.) Potresna opazovalnica c. kr. hidrografskega zavoda je snoči od 8. ure 33 minut do 9. zaznamovala močan potres. Ob 6. uri 10 minut zvečer so instrumenti beležili začetek drugega katastrofalnega potresa.

Carigrad, 4. oktobra. (Kor. urad.) Glasom uradne brzobjavke, došle ministrstvu notranjih del, se je prigodil danes okrog polnoči silen potres v Bondurju in Sparti, v vilajetu Koniji v Mali Aziji. Lahkejši potresni sunki se še ponavljajo. Posebno močan je bil potres v Bondurju in okolici. Točno število žrtev še ni znano, domneva pa se, da je poginilo okrog 2500 ljudi. Vlada in rdeči polumesec sta uvedla pomožno akcijo.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

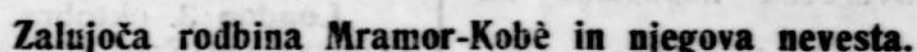
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo.

Veliki med mescem 1914. Srednji letni tisk 736 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
3. 2. pop.	741.8	12.5	sl. jvzh.	oblač.
9. 2. pop.	742.2	8.1	brzvetr.	jasno
7. 2. j.	740.6	4.2	sl. jzh.	megla
2. pop.	738.4	15.8	sl. zah.	oblačno
9. 2. j.	738.9	12.5	sl. zah.	jasno
7. 2. j.	737.2	7.9	brzvetr.	jasno

Srednja temperatura sobote 100°, norm. 12.2°; nedelje 10.8°, norm. 12.3°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 2.3 mm.

praznih oblik in nakita.

Žalni klobuki vedno v zalogi. Žalni klobuki vedno v zalogi.

**Šelenburgova ulica št. 1 nasproti Kazine
zopet otvorila
in oskrbela z lepim zimskim blagom.**

dne 25. septembra 1914.

Dokupitira: monice, devize in fakture. — Zavarevanje vredn. papirjev proti kurzu izgubi. — Revizija izrebanja grešk brezplačno. — Rembours-kredit. — Bankna naročila. — Inkaso. —